

שילוב הגישה הפדגוגית של למידה מבוססת פרויקטים משולבת תקשוב בבית ספר יסודי (פוסטר)

אולז'ן גולדשטיין

ארן דולב

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי

olzang@gmail.com

oren-d@edueilat.org

Implementation of the Project-Based Learning Incorporating ICT in Elementary School (Poster)

Oren Dolev

Olzan Goldstein

Kaye Academic College of Education Kaye Academic College of Education

Abstract

We examined the implementation of Problem-Based learning (PBL) in an elementary school. We focused on managing of the implementation process, changing teaching methods, and teachers' attitudes towards PBL; and students' reactions to learn through PBL. The workshop offered to teachers at the beginning of the process had a positive impact on their attitudes towards PBL and its subsequent contribution to the students. During the first year most of the teachers had integrated PBL in teaching. The new experience rattled the teachers' perceptions of their role and led to rethinking about the nature of learning and teaching. A positive correlation was found between a teachers' leadership traits and the tendencies towards new experiences and the degree of implementing PBL. The students appreciated PBL and noted its contribution to tightening the social relations in their classrooms. Students understood the need to be active learners and to be responsible for their learning experience.

Keywords: PBL, ICT, meaningful learning, school, learning skills.

תקציר

המחקר בחן את שילוב הגישה הפדגוגית של למידה מבוססת פרויקטים (Project-Based Learning – PBL) בבית הספר היסודי. הגישה של PBL תומכת בפיתוח מיומנויות המבוקשות בעידן המידע. גישה זו מבוססת על רעיונות הגישה הקונסטרוקטיביסטית-חברתית של דיואי (Dewey, 2009) הרואה את צורכי התלמיד במוקד תהליך הלמידה וההוראה. התהליך התחיל ביוזמת המורים ובתמיכת מנהלת בית הספר אשר סיפקה למורים אפשרות ללמוד את הגישה בהשתלמות בית ספרית.

המחקר התמקד בדרכי ניהול התהליך, בשינוי בדרכי הוראה, בעמדות המורים כלפי PBL ובתגובות התלמידים על למידה בגיש, PBL. בכלים איכותניים וכמותיים נבדקו דרכי הוראה והערכה חלופית של המורים, תפיסותיהם הפדגוגיות, תרומת ההשתלמות והקשר של גורמים אלה לקיום התנאים הנחוצים בבית הספר להוראה בגיש, PBL, לאקלים בית הספר, לתכונות האישיותיות של המורים, ולמעורבות ההורים בתהליך המתרחש בבית הספר. הנתונים נאספו באמצעות ראיונות עם מורים ועם מנהלת בית הספר, שאלון למורים, משובי התלמידים ותיעוד התהליך על ידי החוקרת.

נמצא כי לקראת סוף השנה הראשונה של תהליך השינוי, מרבית המורים שילבו דרכי הוראה והערכה בגישת PBL בתדירות ממוצעת של פעם בשבוע-שבועיים. ההשתלמות השפיעה באופן חיובי ומשמעותי על עמדות המורים כלפי תרומת הגישה לתלמידים. ההתנסות ב-PBL ערערה את תפיסות המורים כלפי תפקידם בכיתה וגרמה לחשיבה מחודשת וללבטים על מהות הלמידה וההוראה המיטבית. תפיסותיהם הפדגוגיות של מרבית המורים ממוקדות בצורכי התלמיד בעקבות ההשתלמות. נמצא מתאם חיובי בין תכונות המנהיגות ונטייה להתנסויות חדשות של מורים לבין מידת שילוב הגישה. מורים בעלי נטייה מובהקת להתנסויות חדשות הטמעו אלמנטים רבים יותר בגישה ואילו אחרים עדיין מתמודדים עם יישום הגישה. הממצא מתפרש לאור התיאוריה של רוג'רס (Rogers, 2003) על אימוץ והפצת חדשנות. PBL מחייב תלמידים להשתמש בתקשוב לצורכי חקר ופיתוח תוצר משותף, דבר המצריך מורים להתמודד עם אימוץ חדשנות פדגוגית-טכנולוגית, בנוסף על ההתמודדות עם הוראה מבוססת פרויקטים ודרכי הערכה חלופית. קיום מערך תמיכה פדגוגית וטכנית מהווה תנאי חיוני להסרת חסמי המורים. לעמדת המנהלת הייתה תרומה חיונית לשילוב PBL בבית הספר. התלמידים העריכו בחיוב את חוויות הלמידה בגישה החדשה ומרביתם ציינו תרומתה לחיזוק קשרים חברתיים בכיתותיהם. בהתייחס לתפיסות התלמידים נמצא כי התלמידים הבינו שעליהם להיות פעילים בלמידה וכי האחריות ללמידה חלה עליהם. כמו כן, התלמידים ציינו שהם זקוקים למורה לליווי (ולא כמקור ידע עיקרי) ומתוודע ביצירת עבודת צוות שיתופית, בנוסף לביטויים של אמונה בהם.

המחקר משקף את מורכבות תהליך השינוי בבית ספר וממצאיו יכולים לתרום למובילי שינוי בבתי ספר אחרים.

מילות מפתח: למידה מבוססת פרויקטים (PBL), תקשוב (ICT), למידה משמעותית, בית ספר, מיומנויות למידה.

מקורות

- Dewey, J. (2009). *Democracy and education: An introduction to the philosophy of education*. New York: WLC Books. (Original work published 1916)
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th edition). New York: Free Press.